

گردد هم آئی (کنفرانس) مانیل

از تاریخ سیام امرداد تا چهارم شهریور ماه امسال (۲۵۳۶) بالغ ده هزارتن از حقوق‌دانان و سایر طبقات روشنفکر ۱۴۴ کشور در شهرمانیل، پایتخت فیلیپین، گرد آمدند تا درباره حقوق جهان بحث و مذاکره کنند. تشکیل چنین اجتماعی از حقوق‌دانان، باچنان کثرت، نه تنها در کشور فیلیپین بلکه در تاریخ جهان بی سابقه بود. زیرا از سال ۱۸۷۲ که اولین اجتماع حقوق‌دانان جهان بنام «اتحادیه حقوق بین‌المللی» در اروپا تشکیل شد تاکنون دیده یا شنیده نشده است که جمعی چنین عظیم از نژادها و ملیت‌ها با روش‌های مختلف حقوقی سراسر جهان، در یکجا اجتماع و راجع به راه‌های بزرگترین مسائل و گرفتاری‌های افراد بشر بحث و گفتگو و اتخاذ تصمیم کنند. مهمترین نکته، همۀ افرادی که در این کنفرانس گرد هم آمده بودند، برطبق اساسنامه سازمان صلح جهانی از طریق قانون، که تشکیل دهنده کنفرانس بود، با اعتبار شخصی و خصوصی خود آنان بود و نمیتوانستند بعنوان نماینده دولت یا کشور و یا سازمان‌هایی مختلف بعنوان باظهار عقیده بپردازند تا مجبور شوند افکار خود را در دائره‌ای مخصوص محدود سازند. همه باید بعنوان یک فرد حقوق‌دان، آزادانه فکر و فکر خود را به دیگران تلقین کنند و با همفکری یکدیگر بهترین راه حل رایجند و بموقع اجرا گذارند. ولی باتمام سخت‌گیریها و مقرراتی که برای آزادی افکار خصوصی بکار رفته بود، کشورها و یا سازمان‌هایی بودند که به هزینه ملت و یا اعضاء خود کمائی را باین کنفرانس مأمور ساخته بودند مگر بتوانند در آراء و عقاید کنفرانس تأثیر کنند و یا لاقلاً از اخذ تصمیماتی بزبان خود جلوگیری کنند. بطور قطع و یقین میتوان

---

* آقای دکتر محمود منصوری وکیل پایه یک دادگستری و مدیر مرکز مطالعات حقوقی و اساسی بین‌المللی از حقوق‌دانان صاحب‌نظر.

گفت اینگونه دولتها و یامؤسسات نه تنها از اعمال خود سودی نبردند بلکه شاید بیشتر رسوائی خود را سبب شدند.

مسائل مطروحه در کنفرانس بسیار و مهمترین آنها مسائل مربوط به حقوق بشر از جهات مختلف بود که در سه کمیته مخصوص مطرح گردید. مسایل دیگر عبارت بود از: مهار کردن تروریسم و مواد مخدر - قواعد بازرگانی مواد اولیه - سازمان ملل متحد و دانشگاه آن - قواعد سازمان اقتصادی جهانی - حقوق دریائی - حقوق فضا - آزادی مطبوعات و حقوق انسانی - مشکلات ازدیاد نسل بشر - قواعد بانکی و صدور سرمایه - حفظ حقوق علمی - حفظ و حمایت پناهندگان و حقوق آنان - توسعه سلامت دادگاه جهانی - استفاده از علم کامپیوتر در امور قضائی - مالکیت منابع کف و زیر دریاهای آزاد - معاضدت های قضائی. در این مقاله ماهنامه تحقیقی گوهر، تنها سه ای از آنچه جنبه انسانی مطلق دارد و نیز جنبه های فنی مسایل مطروحه و بالاخره مختصری از زیباییهای طبیعی کشور فیلیپین نوشته میشود.

فیلیپین از هفت هزار و یکصد جزیر تشکیل شده است و یکصد و پانزده هزار و ششصد میل مربع مساحت دارد. اولین بار در قرون گذشته بوسیله ماژلان اسپانیائی کشف گردید و بنام فیلیپ پادشاه وقت اسپانیا نامیده شده این کشور در محل تلاقی دریای چین و اقیانوس آرام واقع شده و با جمعیتی کثیر جلوه ای خاص دارد. سایر کشورهای آسیائی هم که بین ما و فیلیپین واقع شده، هر کدام سرچشمه هنرها و عادات و اخلاق و طرز زندگی اجتماعی مخصوص بخود بوده و از هر جهت جالب و پرازنده است. این کشور برای شرقی برآستی مهد تمدن جهانی و گاهواره هنرهای عالی و صفات نیک بشری بشمار میرود. ادب و مهمان نوازی و گشاده روئی و حسن خلق مردم فیلیپین در جهان بی همناست و با هیچیک از مردم نقاط دیگر جهان قابل قیاس نیست.

جنبه های انسانی کنفرانس - در این گرد هم آئی هشت هزار و کسری حقوقدان شرکت داشتند مشتمل بر رؤساء کشورها و وزراء دادگستری و رؤسای قوه قضائیه و قضات و وکیلان دادگستری و نمایندگان حقوقدان مجالس مقننه و استادان و دانشجویان حقوق سرتاسر جهان و جمعی زیاد از سیاستمداران و روزنامه نویسان و عاشقان حقوق و آزادی بشر که در ساختمانی وسیع و مجلل بنام مرکز کنفرانس های بین المللی فیلیپین فراهم آمده بودند. در عظمت و بزرگی ساختمان مزبور همین بس که دارای چند تالار بزرگ است که در یکی از آنها ده هزار تن شرکت کننده در کنفرانس شام و ناهار نشسته صرف میکردند. بعلاوه ساختمان مزبور اطاقهای مجهز و بزرگ بسیار دارد که در هر کدام از پانصد تا دوهزار تن میتوانند اجتماع کنند. این ساختمان و بسیاری ساختمانهای عمومی دیگر در

کنار اقیانوس و در جایی جای دارد که در سالهای اخیر با بستن سد در جلو دریا زمین را بتدریج از آب دریا خالی کرده و از زیر آب بیرون آورده و سپس بر آن ساختمانهای بزرگ و مفصل بنا کرده اند. این قسمت از شهر مانیل بسیار جدید و زیبا است.

حقوقدانان شرکت کننده در کنفرانس شامل دو گروه بودند: اول گروه خارجی از کشورهای مختلف بالغ بر چهار هزار و کسری (۱۵۰۰ تن آمریکائی). دوم گروه داخلی شامل چهار هزار نفر حقوقدان فیلیپین که از سرتاسر این کشور برای شرکت در کنفرانس به مانیل آمده بودند. تعجب آور اینکه فیلیپین با ۴۵ میلیون جمعیت ۲۸ هزار حقوقدان حرفه‌ای دارد که شاید بعد از ایالات متحده آمریکا هیچ کشوری باین اندازه حقوقدان ندارد.

او این اقدام شرکت کنندگان در کنفرانس، قبل از اجتماع رسمی، انجام مراسم احترام به روز حقوق جهان بود که امسال به «حفظ و توسعه حقوق بشر بوسیله ایجاد قوانین» اختصاص داشت. این تشریفات نه تنها در فیلیپین انجام شد بلکه در بسیاری از کشورهای دیگر هم در همان روز و ساعت یعنی بعد از ظهر روز یکشنبه سی ام مرداد ۲۵۳۶ بعمل آمد. از طرف رئیس کنفرانس و رئیس قوه قضائیه فیلیپین و چند تن دیگر سخنرانی‌های بسیار سوده‌مند انجام شد و پیامهای پاپ اعظم واتیکان و رؤساء کشورهای غربی مانند رئیس جمهوری آمریکا و کشورهای کمونیستی مانند رئیس جمهوری رومانی خوانده شد. در اینجا می‌توانست که راجع به وضع سیاسی و اجتماعی کشور فیلیپین توضیحی مختصر داده شود. کشور فیلیپین دارای ۴۵ میلیون سکنه و حکومت جمهوری است. تا قبل از اعلام سرانبر سال ۱۹۷۲ دموکراسی به حد افراط در آنجا وجود داشت ولی در ۲۱ سپتامبر آن سال، آقای مارکوس رئیس جمهوری وقت و فعلی آن با ضرب شست (کودتا) و اعلام حکمیت نظامی و یا قبول خود بایک انقلاب دموکراتیک، کلیه دستگاههای حکومت جمهوری را تعطیل کرد و مقررات حکومت نظامی را جانشین آن قرار داد و برنامه‌هایی اصلاحی بنام انقلاب دموکراتیک، بموقع اجرا گذاشت و کتابی به همین نسام تألیف و منتشر ساخت. از آن تاریخ تا کنون تمام قوا و اختیارات مملکت و دولت در دست رئیس جمهوری قرار گرفت. فرمانها و دستورهای او بصورت احکام حکومت مطلقه بموقع اجرا گذارده میشود. بطوریکه می‌گفتند در این مدت خطرات دموکراسی بی‌بند و باری که ممکن بود موجب سلطه و سیطره هرج و مرج طالبان (آناشیمست‌ها) و یا کمونیست‌ها را فراهم آورد از بین رفته و برنامه‌های اقتصادی مفیدی بموقع اجرا در آمده است. نگارنده در اینجا باین بحث وارد نمیشود که اساسا چنین اسلوب خوب باید و حکومت بفتح یا ضرر مردم و ممالک است یا نه. ولی قدر مسلم آنکه در سالهای اخیر حکومت فیلیپین به حق یا ناچار یا ناخواسته نقض حقوق و آزادی‌های فردی مورد حمله بعضی از مخالفان طرفدار حقوق بشر قرار گرفته است و چون سرلوحه برنامه‌ی کنفرانس حقوق جهان هم حقوق

بشر بود از آنرو کتابها و رسالاتی متعدد بوسیله رئیس جمهوری و خانم ایملداسار کوس بانوی اول کشور و افراد برجسته دیگر فیلیپینی مثل رئیس قوه قضائیه، راجع به چگونگی اجرای حقون بشر در فیلیپین، چاپ و انتشار یافته بود. اگر چه تصمیم به تشکیل این کنفرانس در فیلیپین قریب دو سال قبل و بزمانی اتخاذ شده بود که مسئله حقوق بشر مثل زمان حال نقل مجالس و نقل محافل بین الملل نبود، مع هذا این کنفرانس بیشتر جنبه رسیدگی به اجرای حقوق بشر و یاقوانین جهان را پیدا کرد و عنوان رسمی آن بود. شاید بهمین جهت و یاب به جهات دیگر از جمله علاقه خاص زمامداران فیلیپین به مسائل حقوقی بود که برای کنفرانس آنهمه اهمیت و اعتبار قایل گردیدند.

مردم وزمامداران فیلیپین به کنفرانسهای حقوقی علاقه ای فراوان دارند. دولت فیلیپین همیشه دعوت کننده این نوع کنفرانسهای حقوقی است و میکوشد تا میتواند کنفرانسهای حقوقی در آن کشور تشکیل دهد بطوریکه سال آینده نیز یک کنفرانس بزرگ حقوقی و بین المللی دیگر در آن کشور تشکیل خواهد شد. دور نیست انحراف و ابعیتی که برای کنفرانس قایل شدند از این سبب بود که شرکت کنندگان را تحت تاثیر مهربانی ها و پذیرائی های خود قرار دهند تا برخلاف سیاست کشور مهباندار عملی انجام ندهند. بهر حال دولت و ملت فیلیپین برای کنفرانس و شرکت کنندگان در آن اهمیت و احترام بسیار قایل شدند و بابهترین وجه ممکن وسایل و لوازم رفاه و آسایش را فراهم آوردند و کوشیدند که از هیچ حیث کوچکترین کمبود احساس نگردد. مخصوصا شخص پرزیدنت مار کوس و خانم ایملداسار کوس همسر وی که بانوی اول کشور فیلیپین است چه از لحاظ عمومی و چه از لحاظ خصوصی به اعضاء کنفرانس محبت فراوان مبذول داشتند و در بسیاری از جلسات شرکت جستند.

کنفرانس در ساعت ده صبح روز دوشنبه ۳۱/۵/۳۶ بوسیله رئیس جمهور و بانو سرور شرکت کنندگان و مقامات خارجی و داخلی کشور فیلیپین افتتاح گردید بعد از رئیس جمهور بانوی اول فیلیپین بعنوان فرماندار شهر فیلیپین که یکی از مشاغل اوست سخن راند. این زن و شوهر هر دو در سخنرانی و ایراد خطابه به زبان انگلیسی بسیار ماهرند و چنان فصیح و بلیغ سخن میرانند که همه را تحت نفوذ قرار میدهند. گفته های آنان نه تنها از لحاظ الفاظ و جملات رسا و زیبا بود بلکه از لحاظ فصاحت و بلاغت و ذکر طبیعتا و مزاح های بجا و مناسب امتیاز و اعتبار داشت و بابزرگترین فصحا و بلغای انگلیسی زبان مثل چرچیل و نیکسون برابری میکرد و مخصوصا بانو مار کوس که هم از زیبا رویان بنام جهان است و هم با استعداد خدا داد در سخنوری بزرگترین خطبا را به تحسین وامیدارد. بگفته بسیاری از مطلعان مشارالیه در درك و فهم و حل و فصل مسایل سیاسی و امور مهم کشوری هم دارای قریحه و تجربه بسیار فراوان میباشد بطوریکه مشکلات مهم بین المللی فیلیپین را به آسانی حل و فصل میکند.

مانده دارد